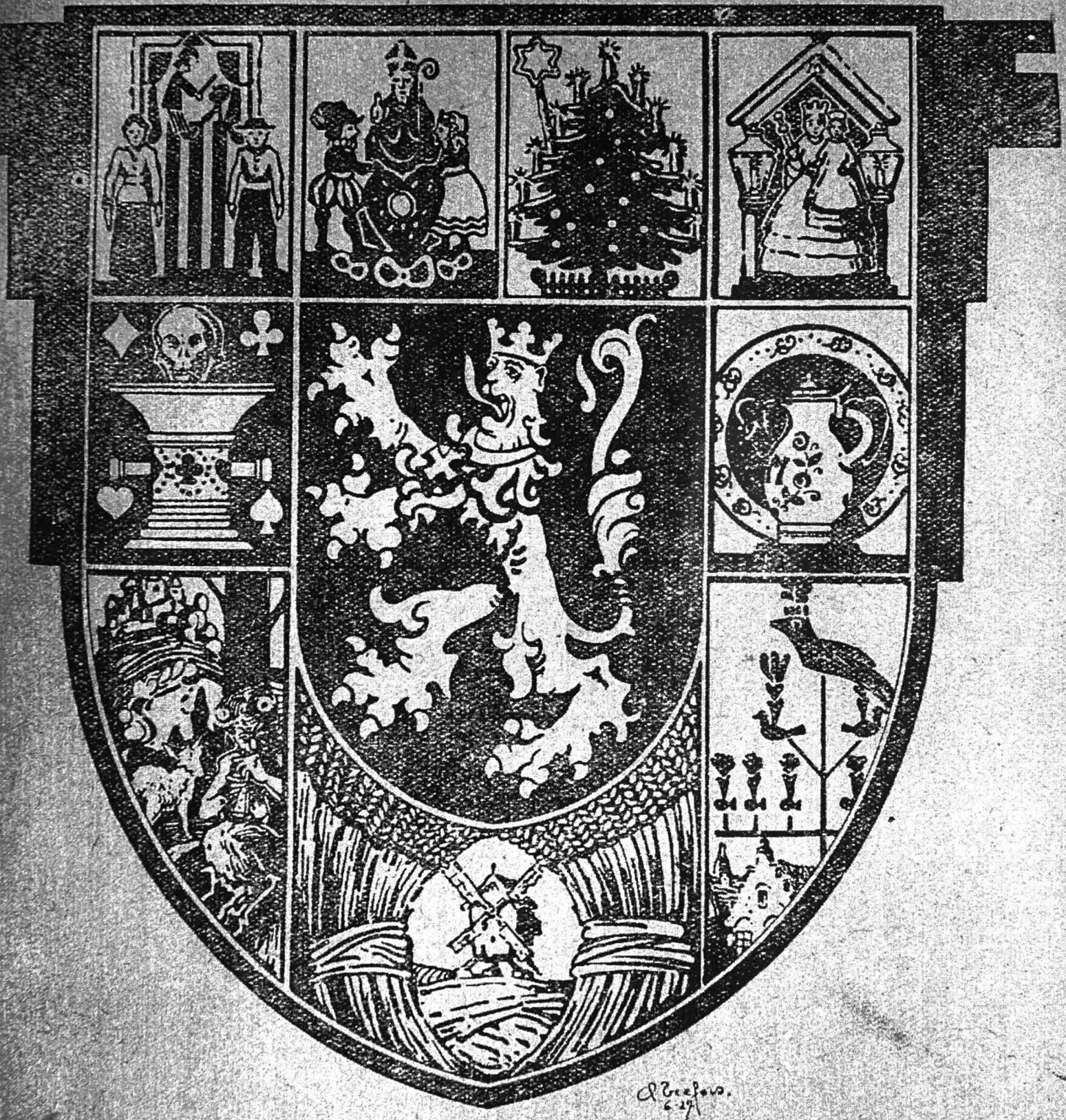

5^E JAARGANG N^R 1

JANUARI 1930.

OOSTVLAAMSCH ZANTEN

TWEEMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT

Drukkerij Van den Broeck-Jacobs en Zoon, St. Janstraat, 36, AALST.

Tel. 404

INHOUD.

---

1. Algemeene Vergadering (13-10-29).
2. Volksgeneeskunst en Suggestie. J. Frère.
3. Oostvlaamsche Gebakken : D) De " Schietspoelen " van Nederbrakel, F. Van Es.
4. Volkshumor : Lijst der reeds aangeteekende en verzamelde Spotgezegden en -rijmpjes op Oostvlaamsche Gemeenten. (Vervolg). F. Van Es.
5. Boekbesprekingen.
6. De Tentoonstelling van Godsdienstige Kunst, Oudheden en Folklore te Lede.
7. In Memoriam.

Belangrijk Bericht

Om het werk van den Penningmeester te vergemakkelijken en de inningskosten te vermijden, worden de leden verzocht hun bijdrage voor 1930 (15 fr gewone leden, 30 fr. beschermleden) te willen storten op postcheckrekening n° 2043.98 van P. Luyckx, Gent.

Het volgend n^o zal 32 blz bedragen en een geïllustreerde studie bevatten over het Stroodekkersbedrijf door Cl Trefois.

Bijzondere n^{os} zullen gedrukt worden op vederlicht papier en voor de leden verkrijgbaar zijn tegen 5,00 fr. Men wordt verzocht de bestellingen te zenden aan den Penningmeester, Wenemaerstr., 58, Gent.

OOSTVLAAMSCHE ZANTEN.

Mededeelingen van den Bond van Oostvlaamsche Folkloristen.
Maatschappij zonder winstbejag.

TWEEMAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT.

De leden ontvangen de mededeelingen gratis
Jaarlijksche bijdrage voor het lidmaatschap :
15 frank.

Redaktie : F. Van Es, Brabantstr.
29, Aalst.
Postcheckrekening 2043,98
P. Luyckx, Gent.

Prijs per n^r : 3 fr.
Abonnementsprijs
buitenland : 4 belga's.

Algemeene Vergadering (13-10-29).

Lokaal : Notarissenhuis, Gent.

Te 10 uur opende de voorzitter Prof. Dr P. De Keyser de vergadering. Hij wenschte de opgekomen leden welkom en verleende het woord aan den Sekretaris, om verslag uit te brengen over de werkzaamheden van den Bond gedurende het verlopen dienstjaar.

Deze handelde vooreerst over de welgeslaagde tentoonstelling der begijnhoven, wees op de deelneming van de maatschappij aan verschillende folkloristische tentoonstellingen, op de onderhandelingen met het stadsbestuur van Ronse, om aldaar een tentoonstelling in te richten bij gelegenheid van den " Fiertel „, alsook op de onderhandelingen met het Provinciaal Bestuur nopens het tot stand brengen van een openlucht-museum. Hij betreurde het, dat zoo weinig medewerkers gevonden worden onder de leden voor het excerpeeren van tijdschriften, dit met het oog op het opmaken en het uitgeven van een bibliografie der Vlaamsche folklore en richtte tevens een oproep tot de leden om propaganda te maken voor den Bond. Hij stelde vast, dat de openbare besturen in onze provincie, behalve het stadsbestuur van Gent, bijna geen steun verleen en aan den Bond en haalde aan wat er in andere provinciën. o. a. in Brabant, Antwerpen en Luik, voor de folklore gedaan wordt. Tevens kondigde hij

voor 1930 de inrichting aan van een tentoonstelling " Een Eeuw Gentsch Volksleven „, dit op aanvraag van het Gentsche stadsbestuur.

Nadat de Voorzitter den Sekretaris gelukgewenscht had met zijn omstandig verslag, zette de Penningmeester op klare wijze den toestand der kas uiteen en legde de vergadering de begrooting voor 1930 voor.

R E K E N I N G

ONTVANGSTEN.

OVERSCHOT VORIG JAAR :

a) bijdragen en verkoop Oostvlaamsche Zanten	fr. 1.802,65
b) tentoonstelling 1927 — opbrengst	5.058,—
	<hr/>
	6.860,65

TOELAGEN :

a) Staat (voor 2 jaren)	2.000,—
b) Provincie (voor 2 jaren)	1.000,—
c) Stad Gent.	1.500,—
Memorie : lokaal en loon van bewaarder	
Memorie : meubelen - aangeschafte voorwerpen, voorwerpen in bruikleen.	
Tentoonstelling 1928, Ontvangsten.	3.733,—
Bijdragen der beschermleden en leden.	2.043,90
	<hr/>
Totaal der ontvangsten.	17.137,55

UITGAVEN.

Uitgave Oostvlaamsche Zanten - drukkosten.	fr. 3.091,80
Voordrachten (propaganda)	50,—
Dienst der opzoekingen in de Provincie (reiskosten - vergoedingen - foto's, enz.)	592,60
Museum voor Folklore :	
a) aankoop van meubelen en folkloristische voorwerpen. (ondergebracht in 't museum - eigendom van den Bond)	6.738,11
b) tentoonstelling - onkosten inrichting.	1.482,70
Bureelonkosten (drukwerk - postzegels, enz.)	627,45
	<hr/>
Totaal der uitgaven.	12.582,66

BALANS.

Totaal der ontvangsten	fr. 17.137,55
Totaal der uitgaven.	12.582,66
	<hr/>
Batig saldo	4.554,89

Begrooting voor het dienstjaar 1930.

INKOMSTEN.

Vermoedelijk overschot voor 1929.	fr. 1,000,—
TOELAGEN : Staat.	1.000,—
Provincie.	500,—
Stad.	2.500,—
Memorie : lokaalbewaarder - lokaal.	
MUSEUM : Ontvangsten in 1930.	5.000,—
Bijdrage - der bescherm- en werkende leden.	1.500,—
	<hr/>
Totaal der ontvangsten.	11.500,—

UITGAVEN.

Oostvlaamsche Zanten - drukkosten.	fr. 2.000,—
Propaganda - voordrachten, enz.	250,—
Dienst der opzoekingen in de Provincie.	750,—
(reiskosten - vergoedingen, foto's, enz.)	
MUSEUM :	
Onkosten eerste instelling (aankoop meubelen)	5.000,—
Inrichting tentoonstellingen (aankoop voorwerpen).	3.000,—
Bureelonkosten.	500,—
	<hr/>
Totaal der uitgaven.	11.500,—

Er werd besloten, op voorstel van den h^r Soenen, dat voortaan in het financieel verslag ook het bezit van de maatschappij aan voorwerpen en aan meubels zou vermeld worden.

Namens de Kommissie van Opzoekingen in de provincie bracht de h^r Trefois volgend verslag uit :

“ Over de werkzaamheid der Kommissie voor folkloristisch Onderzoek gedurende het jaar 1928-1929 valt het volgende te vermelden :

Het stelselmatig onderzoek van de huizen- en hoevenbouw vordert steeds en levert ongehoopte en uiterst belangrijke resultaten op, zoodat we van nu af reeds kunnen wedijveren met andere sinds lang bestaande kommissies voor dergelijk onderzoek.

Ook werden verschillende gemeenten in de provinciën Antwerpen, Brabant, Limburg en in West-Vlaanderen bezocht, met het doel aansluitingspunten te zoeken in verband met de ver voltooide studie van het Oostvlaamsch boerenhuis en bedrijfsgebouw.

Tot hiertoe werden ruim 300 foto's van verschillend formaat genomen van resten van oude volksbouwkunst, constructieve onderdeelen, doelmatige versiering enz. ; waarvan we ook tal van teekeningen en schetsen bezitten.

Op wensch van Prof. De Keyser werden reeds circa 200 diapositieven gemaakt om als bewijsmateriaal te gebruiken bij eventueele besprekingen en het geven van voordrachten.

Ook verzamelde de Kommissie een volledig stroodekkersalaam en mocht er tevens in slagen een grondige studie van het stroodekkersbedrijf samen te stellen, waarin de psyche van den stroodekker, ambachtsgebruiken, vooral uiteenzettingen van technischen aard over de verschillende wijzen van het dakdeken met riet of stroo, evenals de daarbij toevoerende volksterminologie, omstandig zijn vermeld.

Verder werden nog gezant een 60-tal spotnamen betrekking hebbende op verschillende gemeenten van Oost-Vlaanderen, ter plaatse gehoord of die ons door vertrouwenswaardige lieden werden medegedeeld, een reeks van 123 aftelliedjes, eenige mei- en andere liedjes komen den bundel Oostvlaamsche Volksliederen aanvullen. Enkele schilderachtige gebruiken o. a. St. Pietersvuur, doop-, huwelijks- en meigebruiken, gebruiken van bijgeloovigen aard bij het planten van loof gedurende de perioden van het op- of het afgaan van de maan; bijzonderheden over de "Hondsdagen", over ziekten bij dieren, verder over volkstypen, zooals de "doodbidders", of "doodlezers", over ambachtslieden zooals de steenbakkers, mandenmakers, klompenmakers, enz. en een paar sagen mochten we aantekenen.

De Kommissie hoopt a. s. jaar zich met het inzamelen van sieraden, kleedingstukken en huisraad van de plattelandsche bevolking onledig te houden.

Dit jaar reeds hebben we bij de laatste tentoonstelling in het Museum een kern landelijke gebruiksvoorwerpen bemerkt, in den laatsten tijd niet onbelangrijk aangevuld. Wij noemen o. a. vlasbewerkingstuigen: zwingelberd met hand-zwingel, zwingelmes, een vlasbraak van oud model, een "dubbele", vlasreep, verder het reeds hooger vermeld stroodekkersgerief en een drietal eigenaardige tuiltjes van stroo.

Het doel van de Kommissie is niet alleen het inzamelen van de met verdwijning bedreigde voorwerpen, doch ook, in de mate van het mogelijke, de karakteristieke gewestelijke gebouwen zonder rechtstreeksche oudheidkundige, geschiedkundige of artistieke waarde, in bescherming te nemen, b. v.

eigenaardige molens, boerderijen, dorpskapellen en veldkapellekens, die meer en meer hun oorspronkelijk uitzicht verliezen of met afbraak bedreigd zijn. Ook van de nog bestaande, zeldzaam geworden boerenhuizen van vakbouwwerk, waarvan wij het aantal voortdurend zien verminderen en door steenen, leelijke woningen zien vervangen, moeten we, nu zij fataal gedoemd zijn om te verdwijnen, trachten dan toch de voornaamste fragmenten, resten van oude kultuur, aan te koopen, om deze een bestendige plaats te geven in het Volkskundig Museum.

Wij meenen, nu het hoog tijd wordt om van het soms wanhopig verstrooide, eigenaardige en zeldzaam geworden — dat alles wat in de sfeer der folklore thuis hoort — te redden wat er nog te redden valt, dat het oogenblik is aangebroken om de aanvraag tot het bekomen van provinciale toelage, welke vooralsnog geen succes oogstte, te vernieuwen, temeer, daar het officieel bekend staat dat de belangstelling voor oude zeden en gebruiken toeneemt en onze bond door zijne onverpoosde, systematische werking kordaat vooruit gaat in de richting, die leidt naar het tot stand komen van een leerrijk Centraal Museum voor Oostvlaamsche Kultuurgeschiedenis. Het Provinciaal Bestuur, dat zich om deze stichting moet interesseeren, zal door het toekennen eener jaarlijksche toelage een goed werk verrichten.

Om te eindigen stellen wij voor telkens de Kommissie voor Folkloristisch Onderzoek een studie klaar heeft over een bepaald onderwerp, ze in afzonderlijke bijdragen te publiceeren, bijaldien het aantal blz. tekst te groot zou zijn om opgenomen te worden in ons flink verzorgd tweemaandelijksch tijdschrift: "Oostvlaamsche Zanten".

Ook stellen wij voor uitstapjes in te richten om onbekend gebleven bekoorlijke plekjes natuurschoon te leeren kennen, de typische hoeven, huizengroepen, dorpjes en kerkjes in Oost-Vlaanderen, te gaan bezichtigen. Dergelijke excursies zullen stellig de belangstelling wekken van de deelnemersleden van den Bond.

Hiermede is het bijzonderste over het verlopen jaar gememoreerd en zijne onze voornaamste wenschen uitgedrukt. Verheugd zijn we te kunnen zeggen, dat sinds het jong

bestaan van onzen bond een flink stuk van het braakliggend studieveld : de plattelandsche kultuur, ontgonnen is. „

Door de vergadering werd besloten onmiddellijk in te gaan op het eerste voorstel van den verslaggever, nl. het afzonderlijk uitgeven in brochurevorm van studiën over bepaalde onderwerpen, door de Kommissie opgesteld. De eerste dier monografieën zal over het stroodekkersbedrijf handelen.

De h^r de Tracy wees op het belang als propaganda-middel van het tweede voorstel van den verslaggever, nl. de inrichting van uitstapjes, en toonde tevens aan, dat het een uitstekend middel is om de betrekkingen onder de leden te vermeerderen en alzoo meer leven nog te geven aan den Bond.

De Kommissie werd belast eenige uitstapjes voor te bereiden. Een toelage van 2000 fr. voor de opzoekingen zal ook onverwijld aangevraagd worden aan het Provinciaal Bestuur.

De vergadering, op voorstel van het Bestuur en gelet op de verhoogde drukkosten voor de mededeelingen, *besloot de jaarlijksche bijdrage voor de gewone leden en abonneuten op 15 fr. te brengen, 4 belga's voor het buitenland.*

De aftredende bestuursleden : Dr P. De Keyser, voorzitter ; Prosp. Luyckx, penningmeester J. De Raedt en Dr G. Thiry werden herkozen. De h^r Woedstad werd tot bestuurslid verkozen in vervanging van den h^r de Tracy, die geen vernieuwing wenschte van zijn mandaat, maar deel blijft uitmaken van de Museumkommissie.

De hh. Andelhof en Coppejans hadden schriftelijk hun kandidatuur ingetrokken.

Daarna vergastte de E. H. Celis de vergadering op een lezing over het Provençaalsche Volksleven.

Na gewezen te hebben op den invloed van verschillende volkeren op de zeden en gebruiken in Provence, sprak de voordrachtgever over het Museon Arlaten, waar alles, wat de overlevering en het volksleven betreft doelmatig wordt voorgesteld, over de " Mas „, de hoeve van ten lande, waar rond den haard de legenden worden verteld, waar het Kerstfeest de familie vereenigt en het maal samen genoten wordt. Verder wees hij op de schoone kleederdracht der Arlésiennen

het familieleven bij vrijen en trouwen, bij geboorte en sterfgeval, het werk op den akker en in huis, het verblijf in de Alpilles en het kunstwerk aldaar door de herders gewrocht. Tot slot gaf hij een blik op de jaarlijksche vergadering der Zigeuners te Stes Maries de la Mer, waar zij de H. Sara, hun gekerstende godin vereeren, en een nieuwe koningin kiezen. Die lezing genoot veel bijval.

Volksgeneeskunst en Suggestie.

Wratten-genezing.

Het is een sedert lang bewezen feit, dat genezingen door wonderdokters, strijkers en belezers verricht, meestal op suggestie berusten. Ook beroepsartsen hebben de macht van de verbeelding en het vertrouwen in het geneesmiddel al in menig geval probaat herkend, en wisten de opgedane ondervinding in een wetenschappelijke theorie om te zetten, waarvan de toepassing meer dan eens de beste en meest onverwachte uitslagen heeft opgeleverd.

Genezing door suggestie, d. i. het opdringen van bepaalde dwangvoorstellingen en gedachten door woord en gebaar van een vreemden wil, is in menig geval mogelijk en ook lang geen geheim meer in de geneeskundige wereld, maar het ligt niet in onze lijn na te vorschen, hoe dit begrip in de moderne wetenschap zijn weg heeft gebaand, noch hoe het in zooveel gevallen doelmatig en zonder eenig gevaar voor den patient wordt toegepast. Volstaat althans door een concreet geval aan te toonen, hoe de volkspraktijken door den folklorist als bouwstoffen voor onze cultuurgeschiedenis verzameld, ook geleerden, die zich op een heel ander terrein bewegen, ten nutte kunnen komen.

Zij, die maar iets of wat van suggestie afweten, zijn geneigd te gelooven, dat deze geneesmethode alleen doeltreffend tegen zenuwziekten kan worden aangewend. Het tegendeel blijkt echter uit de hier naast elkaar gestelde voorbeelden van volkstherapie in zake wratten-genezing en de suggestie-middelen door mannen der wetenschap toegepast.

“ Een draad garen in kruisvorm in den grond steken en alle dagen een Onze-Vader bidden. Als 't garen rot is, gaan de wratten weg. „ (1).

“ Als er een lijk is, grond van een molshoop nemen, dagelijks vijf Onze-Vaders bidden en vijf Wees-gegroeten. 't Lijk neemt de wratten mee. „ (2)

Deze en dergelijke voorbeelden meer wijzen er op, dat het hier middelen geldt, die op de zoogenaamde sympathische kuur berusten; een symbolische handeling houdt den patient voortdurend het nagestreefde doel voor de oogen, zoodat de invloed op zijn verbeelding geen gelegenheid krijgt om af te dwalen en verstrooiing te ondergaan.

Wij willen ons hier niet afvragen, waar de beschreven middelen vandaan stammen, wie de menschelijke natuur sedert eeuwen zoo nauwkeurig heeft weten te ontleden, of welk wonderlijk toeval de menschen er toe heeft gebracht, die middelen zoo in te richten, dat ze volkomen aan de vereischen der suggestie-methode beantwoorden. Suggestie toch is alleen mogelijk ten gevolge van een duidelijke voorstelling, een onophoudelijk willen en een absoluut vertrouwen, en juist die elementen vinden we op volmaakte wijze in de behandeling door sympathische kuur terug.

Zien we nu hoe geschoolde artsen, specialisten voor zenuwziekten en psychisten de uit het volksgeloof opgedane ondervinding in de praktijk weten toe te passen.

Krafft-Ebing houdt de hypnotische methode als heilzaam voor het bestrijden van wratten.

Brocq insgelijks. (3) Zoo ook Bonjour en Rachewsky. (4) Een eigenaardige vaststelling is, dat het verschijnen van psychische wanorde gepaard gaat met het verdwijnen van wratten bij den lijder.

L. Creembach deed verscheidene proefnemingen, die hierin bestonden, dat hij de wratten-lijders een volstrekt weerloos vocht, in specie gedistilleerd water, inspoot en hierbij suggereerde, dat de wratten zonder eenig litteken zouden verdwijnen. De lichaamsdeelen waar de wratten zich bevonden zouden een zwaar en brandend gevoel ondergaan, teeken dat de remedie den gewenschten uitslag zou opleveren.

Resultaat ! ?... Op achttien patiënten waren er slechts twee, die het ingebeeld gevoel niet ondervonden. Bij al de anderen deden de gevolgen zich geleidelijk gevoelen, bij de eenen na acht of tien dagen, bij anderen na twee a drie weken. Er waren zelfs gevallen waar de genezing tot drie maanden uitbleef. (5)

Deze en dergelijke gevallen (6) wijzen er op, dat de suggestie ook bij genezing van ziekten, die op het eerste zicht geen verband met zenuwaandoeningen schijnen te houden, een groote rol speelt en wonderdokters en volksthèrapie een resultaat kunnen bereiken, dat we vooréerst niet aan dit phenomeen zouden gaan toeschrijven en waarvoor nochtans bij nader wetenschappelijk onderzoek, geen andere redenen voorhanden blijkt te wezen,

Jules Frere.

(1-2) Zie Jules Frère, Limburgsche Volkskunde, II, blz 51 en vlg.

(3) Arch. für Dermatologie, t. 151.

(4) Zbl. f. Haut-und Geschl., t. 10.

(5) Zie Dr Helene Grumach, Münch. med. Wschr., 1927, no 26.

(6) Zie C. Baudouin, Suggestion et Auto-suggestion (Neufchatel, Paris, z. j. 12, 73, 74).

Oostvlaamsche Gebakken. (1)

D) De « Schietspoelen » van Nederbrakel.

Geeraardsbergen is niet alleenlijk gekend voor zijn *krakelingen*, maar ook voor zijn *mattentaarten*. Deze gebakken worden gemaakt van eieren, fijne bloem en "mattemelk". Zoo noemt men in Zuid-Vlaanderen melk, die gestremd is, die "matten", vertoont, d. z. klonters, wrongels.

Ook de kaam op bier of azijn wordt "matten", genoemd (zie Is. Teirlinck's *Idioticon*, IIe deel, blz. 239).

Te Nederbrakel, met kermis, bakt men een soort van zeer fijne *mattentaarten*, die den eigenaardigen naam van "schietspoelen", dragen.

Ziehier hoe men te werk gaat bij het maken van deze gebakken. (1)

Men neemt een zekere hoeveelheid zoete melk, naar gelang het aantal taarten, die men bakken wil. Daarin giet men wat karnemelk, om de zoete te stremmen, te "matten". Vervolgens wordt deze melk door een grof doek gegoten en zoo scheidt men het water van de "matten". Deze worden door een zift gestoken om ze fijn en droog te maken en daarna met eieren en suiker gemengd. Dit mengsel wordt dan op een laag taartendeeg, bestaande uit fijne bloem, melk en boter, gelegd, die den vorm van een langwerpigen, halven cirkel heeft en gansch gesloten wordt. De "schietspoel" is nu gereed om in den oven gebakken te worden gelijk een andere taart.

F. Van Es.

---

(1) Zie Oostvl. Zanten, IVe jg., blz 39 en vlg.

(2) Deze inlichtingen zijn wij den hr Vanderstock, gemeentesekretaris te Elst, verschuldigd. Wij bedanken er hem zeer voor.

Volkshumor.

Lijst der reeds aangeteekende en verzamelde Spotgezegden en -rijmpjes op Oostvlaamsche Gemeenten. (1)

53. LOOTENHULLE (*Loo* in de volkstaal): a) " *Gij komt van Loo* „ of " *Komt gij van Loo dan ?* „ (Wordt gezegd als zeker kleedingstuk niet toegeknoopt is). De Raadt.
- b) " *Loo, Poesel, Vinkt.*
Petegem - bachten - Deinze stinkt „ De Raadt.
54. LOVENDEGEM: " *Iemand op Lovendegem begraven* „ (Wordt gezegd van iemand wiens afsterven weinig betreurd wordt. — Woordspeling met *loven*). Uit den volksmond, ook bij J. Cornelissen (Volkshumor enz. IIe deel, blz. 36.)
55. MALDEGEM: a) " *Te Maldegem, te Maldegem,*
Daar zat een wijf en spon,
Hillegillegom,

Rittomtont !
En dat wijf had geen boter,
Maar dat wijf had str...
Hillegillegoter,
Rittomtont ! „

(Eigenlijk een fragment van een oud spinlied ; als spotrijm opgeteekend te Nevele). *Volkskunde* (I, 264)

b) “ *'t Getrouwe Maldegem „*

(Ten jare 1299 bood deze gemeente dapper tegenstand aan de Franschen. Vandaar de bijnaam. Titel van het bekende weekblad van V. Delille)

56. MASSEMEN : “ *Het prachtig Massemen „*
Zie Oordegem.

57. MEERDONK : a) “ *Op zijn eigen gelijk Meerdonk „*
(Wordt gezegd van eigenzinnige personen. Tusschen de jaren 1840-1848 was Meerdonk nog een gehucht van Vracene. De Meerdonkers deden veel moeite om een zelfstandige gemeente te worden en dachten zich sterk genoeg om op *hun eigen* te zijn). Joos (blz 428), J. Cornelissen (*Volks-humor*. II, 135)

b) “ *Het einde van de wereld „*

(Men vertelt in den omtrek, dat te Meerdonk achter het dorp een groot schutsel staat, en daarachter is niets meer, dus dit dorp is het einde van de wereld). *Volkskunde* (XIX, 195).

c) “ *'t Is Meerdonks noen „*

(Wordt gezegd wanneer men laat middagmaalt. (Zie Balegem). Joos (blz. 428).

58. MEIGEM : a) “ *Poeke, Loo, Vinkt,*
Meigem stinkt,
Petegem - bachten - Deinze „

(Te Dadizeele) Volk en Taal (I, 13). De Cock en Teirlinck (VIII, blz, 132) geven als laatste regel op :
" *Petegem, Bachte, Deinze* „ (3 gemeenten).

b) " *Meigem is e strontkot* „
Zie Nevele.

c) " *Meigem heeft geen uitweg* „
(Deze gemeente is ver van alle verkeerswegen).
De Raadt.

d) " *Te Meigem, te Meigem,*
Daar wonen twee zottinnen !
De eene bijt haar klossen in stuk,
En de andere en wil niet spinnen ! „

(Te Nevele. Kinderrijmpje, waarschijnlijk een fragment van een oud spinlied). Volkskunde (I, 294).
De Cock en Teirlinck (VIII, 129).

e) " *Hij blinkt lijk Meigem - torre :*
Deur de boomen ! „
Biekorf (III, 249) De Cock en Teirlinck (VIII. 129).

59. MEIRE : a) " *Meire - rot* „

In het Zuiden der provincie bestaat een eigenaardig eenlettergrepig kruisvers :

Trot

Bot - zot - rot

Kot

Krot

waardoor de zes volgende gemeenten bedoeld worden :

Pollare

Zandbergen - Woubrechtgem - Meire

Nederhasselt

Vollezele (Brabant)

Van Wilder, De Raadt.

b. " *Daarom nie(t) getreurd, (tres)*
Want Meire is afgekeurd.

(Vroeger gezongen te Lede in lotingstijd. Die van Meire gingen aldaar loten. Zinspeling op den spotnaam : *de rotten van Meire*)

Uit den volksmond te Lede.

c) " *Hij is van Meire* „

(Hij heeft het koningseuvel). Zie Lijst der Spotnamen. (Oostvl. Z., III jg., blz 26).

d) " *Te Meere bollen ze veur ne kom pap* „

(Te Sottegem. Daarmee wordt bedoeld, dat die van Meire arme duivels zijn). Teirlinck (III, 374), zie ook de sage bij De Potter (Meire) en Lijst der Spotnamen (Oostvl. Z., III, blz. 27)

e) *Meirsche pap*

Is zoo slap,

Als z'hem eten

Vallen z'op hun gat „

Uit den volksmond te Aalst.

60. MELDEN : a) *D'ombeschoomderiks hen (hebben) te Mel(d)en in de grendel van de kerke gebeten.*

Is. Teirlinck (III, 375) Vandaar dat men ook zegt van een onbeschaamderik : " *Hij heeft te Melden in den grendel gebeten* „

b) " *Melden is een watertest* „

(Zie Kwaremont)

61. MELLE : *Ze naaien gelijk die van Melle,*

Alle steken een elle.

Joos (blz 811).

Wordt voortgezet.

---

(1) Zie IV jg. blz 22, 42, 59, 75.

Boekbesprekingen.

Nomina Geographica Flandrica. Studiën, II, 1. Inleiding tot de studie van de Vlaamsche Plaatsnamen. N. V. De Standaard-Boekhandel, Brussel, 1929, 165 blz. Prijs : 25 fr.

Dit is het tweede deel van de reeks studiën over Vlaamsche plaatsnaamkunde. uitgegeven door de Vl. Toponymische Vereeniging. Zooals de titel het aanwijst is het bedoeld als een handleiding, waarin den aankomenden toponymist de methodologische en taalkundige wenken gegeven worden, die hem de beoefening van de plaatsnaamkunde zullen vergemakkelijken. Het bevat, benevens een voorbericht en een zevental bijlagen, de volgende artikels : 1) *Over Methode* door Prof. Mansion, Methodologische wenken voor het opmaken van lijsten van levende en historische plaatsnamen, alsook voor het etymologisch onderzoek ervan. 2) *Over bronnen voor Toponymie* door Dr K. de Flou, (De moderne en de oudere bronnen). 3) *De Taal der Plaatsnamen* door Prof. A. Carnoy. Deze laatste bijdrage is gewijd aan het taalkundige onderzoek der plaatsnamen. Prof. Van de Wijer heeft aan dit artikel een *bibliographische lijst* gevoegd van de voornaamste werken, die bij dergelijk onderzoek kunnen geraadpleegd worden. 4) *Over de Vlaamsche Toponymische Vereeniging* door Prof. H. J. Van de Wijer. Een omstandig overzicht van de werking, de ontwikkeling, de bereikte resultaten en de toekomstplannen van vornoemde vereeniging.

Een boek, dat stellig de studie van de Vlaamsche plaatsnaamkunde bevorderen zal en aan vele jonge toponymisten welkom zal zijn.

Celis (G.) - Door Fransche Gouwen. 1929. Verkrijgbaar bij den schrijver, Heirnislaan, 5, Gent. - 72 blz, Prijs : 10 fr.

De schrijver heeft bij gelegenheid van zijn jubelfeest van vijf en twintig jaren priesterschap een reis ondernomen naar Lourdes en het Zuiden van Frankrijk. Hij bezocht achtereenvolgens Parijs, Bordeaux, het land der Basken, Lourdes, Provence en het Rhonedal. In deze beschrijving van zijn reis

vinden wij tal van geschiedkundige en archaeologische bijzonderheden over de bezochte gebouwen, meest kerken en abdijen, en hier en daar ook wel eenige folkloristische bijzonderheden, zooals over de zeden en gewoonten der Basken (blz 20-22), over de " slakken-processie „ op Witten Donderdag te St. Guilhem-le-Désert (blz 39), over de " Pastrage „ of offers der herders op Kerstnacht te Les Baux (blz 51-52), alsook een beknopte beschrijving van het Museon Arlaten te Arles, waar alles wat betreft de geschiedenis, de letterkunde en het volksleven van Provence verzameld is (blz 56 tot 58). Dit is een werk, dat wij aan onze leden warm aanbevelen.

Handelingen van de Commissie voor Toponymie en Dialectologie, III deel, 1929. 228 blz en 3 kaarten. Prijs : 25 fr. (Te bestellen bij den Voorzitter : J. Cuvelier, Museumstraat, 1, Brussel).

Inhoud : Jaarverslag. Adreslijst van de leden. Necrologie (A. Doutrepont) A. Bayot : Rapport sur requête Comité international permanent de linguistes. J. Bastin : La Carte des Territoires d'Eupen-Malmédy. J. Cuvelier : Matériaux toponymiques aux Archives de l'Etat. J. Feller : Les noms de personnes contenus dans les noms de lieu. A. Vincent : Les rapports des noms de cours d'eau et des noms de lieux. J. Haust : La Philologie Wallonne en 1928. J. Vercoullie : De spelling van de Vlaamsche Plaatsnamen. J. Van de Wijer : De Vlaamsche Toponymie in 1928. L. Grootaers : De Nederlandsche Dialectstudie in 1928. E. Blancquaert : De Nederlandsche Dialectnamen van de Spin, den Ragebol en het Spinneweb (met 3 kaarten).

F. Van Es.

De Tentoonstelling van Godsdienstige Kunst, Oudheden en Folklore te Lede.

Wij wenschen ons medelid E. H. Buyle, onderpastoor te Lede, geluk met zijn gewestelijke tentoonstelling van Godsdienstige Kunst, Oudheden en Folklore, ondergebracht in de

lokalen van den Volkskring te Lede en die toegankelijk was voor het publiek van 15 tot 17 September jl. Deze tentoonstelling was ingedeeld in drie deelen, waarvan de Godsdienstige Kunst in belang de andere overtrof. Prachtige kazuifels, een eigenaardige biechtstoel uit de 17^e eeuw, de schatten der kerk van Lede, waaronder een zilveren remonstrans in Engelsche gothiek, oude houten en pleisteren heiligenbeelden, fijne bidprentjes, oude kerk- en meditatieboekjes, een volledige verzameling bedevaartvaantjes van den Nood Gods waren er te zien. In de afdeeling Oudheden waren oude meubels en schilderijen, alsook herinneringen aan het vroegere markiezaat van Lede ondergebracht, De Folklore was tamelijk wel vertegenwoordigd door een ensemble, nl. een boerenkeuken en eenige voorwerpen van volkskunst, volksdevotie en van huiselijk gebruik. Het was een prestatie, die vollen lof verdiende en tevens getuigde, dat nog veel folkloristische voorwerpen in privaat bezit verborgen liggen.

In Memoriam.

Op 12ⁿ Nov. jl. is op 53 jarigen leeftijd te Brugge overleden *E. H. Lod. De Wolf*, doctor in wijsbegeerte en letteren, leeraar in de godsdienst aan de staatsmiddelbare school aldaar. Hij was als hoofdsteller van "Biekorf, „ het Westvlaamsch partikularistisch tijdschrift, een vurig verdediger van alle Vlaamsche eigenaardigheden en een vinnige bestrijder van gallicismen en germanismen in onze taal. Dr L. De Wolf heeft zich op folkloristisch gebied zeer verdienstelijk gemaakt met zijn "Bibliographia Folklorica Periodica „ (1908), werk, dat hij wegens gebrek aan steun en medewerking in 1910 heeft moeten laten varen. Hij vertegenwoordigde West-Vlaanderen in den beheerraad van het Alfons De Cockfonds. Wij zullen hem steeds indachtig zijn.

Wij vernemen ook het overlijden in den ouderdom van 72 jaar van ons medelid *Mevrouw R. Maréchal-Renders*, schoonmoeder van onzen voorzitter. Wij betuigen Prof. Dr P. De Keyser en zijn familie onze innigste deelneming.
